

(/)

🏠 (/) > Diverse (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>)

> Muslimernes Muhammad - og alle andres

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/fortidens-naervaer-historikeren-martin-a-hansen>)

Muslimernes Muhammad - og alle andres

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 2112

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/muslimernes-muhammad-og-alle-ad)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/muslimernes-muhammad-og-alle-ad](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/muslimernes-muhammad-og-alle-ad)) **t**

(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [\[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/muslimernes-muhammad-og-alle-ad\]\(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/muslimernes-muhammad-og-alle-ad\)\) **in**](http://www.historie-</p></div><div data-bbox=)

([\[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/muslimernes-muhammad-og-alle-ad&title=\]\(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/muslimernes-muhammad-og-alle-ad&title=\)\)](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-</p></div><div data-bbox=)

Jakob Skovgaard-Petersen

Muslimernes Muhammad – og alle andres.

Muhammad: Før, nu og i fremtiden

Af Preben Etwil

Jakob Skovgaard-Petersen, der er professor i islamiske studier, fremlægger i denne bog, hvad han ved om den historiske Muhammad.

Læseren tages med gennem en indsigtfuld historie om Muhammads liv og gerning, og vi følger den fortolkning, der har været knyttet til hans person fra tiden efter hans død og til i dag.

Det er bogen, som man bør læse, hvis man ønsker at deltage på et oplyst grundlag i den dagsaktuelle debat om Islam i Danmark.

Man bør også læse den, hvis man som studerende har opgaver inden for historie, samfundsfag, politik, filosofi eller teologi.

For Islam er kommet til Danmark, og den vil præge fremtiden både demografisk, økonomisk, socialt og religiøst.

Derfor er denne bog væsentlig til forståelsen af Islam, og demonstrerer tydeligt, at udsagnet om at Islam mangler en slags reformation på linje med kristendommen, er helt hen i vejret. Islam har i lighed med kristendommen forandret sig betragteligt siden grundlæggelsen, men Islams udvikling har ikke nødvendigvis fulgt en borgerlig liberal retning. Men at påstå, at Islam har været en uforandret middelalderagtig mørkereligion de seneste 1400 år, er skudt helt ved siden af.

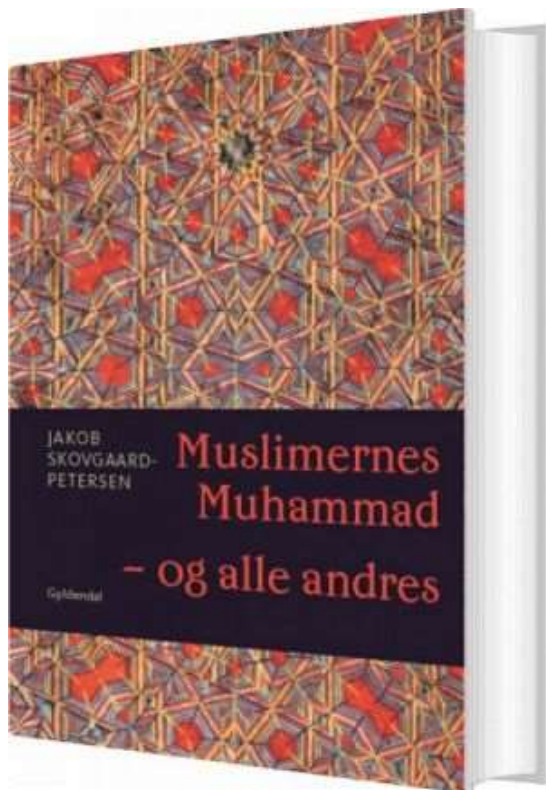
Bogen lægger, efter en generel indledning, ud med at opsummere Muhammads liv og gerning, hentet fra de ældste muslimske kilder – skrevet godt 200 år efter Muhammads død.

Til trods for at de historiske kilders troværdighed kan anfægtes, er det alligevel disse historier, der stort set i alle senere behandlinger, muslimske såvel ikke-muslimske, bliver taget afsæt i. Men hvorom alting er, så er disse "autoritative" kilder i sig selv en stærk fortolkning af de historiske kendsgerninger: "Vi vil aldrig være i stand til at vide, hvad profeten tænkte og følte, og bør derfor være varsomme med kategoriske udlægninger af manden selv."

De tidlige kilder og det billede, som de giver af Muhammad udgøres af Koranen, Siraen og Hadith-litteraturen. Koranen gengiver de åbenbaringer, som Muhammad fik, og opfattes af de troende som Guds egne ord. Siraen er en selvstændig genre i muslimsk litteratur, hvor Muhammad biografes (altså historien om Muhammad), og Hadith-litteraturen en anden genre, der i korte beretninger fortæller om Muhammads handlinger eller udtalelser i en given situation.

Interessant er det at få at vide, at der faktisk findes historiske kilder om Muhammad, der er ældre end de "autoritative" muslimske kilder. Men de er i sagens natur ikke-muslimske, og er stærkt afvisende over for, at Muhammad overhovedet skulle have været en profet.

Jakob Skovgaard-Petersen guider på forbilledlig vis læseren igennem utallige Muhammad-tolkninger. Det være sig de sunni- eller shia-teologiske og juridiske syn eller for den sags skyld sufismens syn. Dertil skal lægges en lang række andre fortolknings-skolers bidrag, som beskrives frem til midten af 1800-

tallet, hvor den muslimske verden blev inddraget i den europæiske imperialisme, og dermed i den europæiske modernitet og tænkning.

Bogen beskæftiger sig også indgående med, hvad europæerne overhovedet vidste om muslimerne og Islam som religion og kulturfænomen. Skovgaard giver en god oversigt over, hvordan Muhammad både i Europa og i Danmark indgik i forskellige kulturelle sammenhænge – især inden for teateret.

Bogen gennemgår det kulturmøde, der fandt sted omkring år 1880-1940, da det meste af den muslimske verden var blevet kolonier. En kraftig modernisering fandt sted, som helt ændrede ikke bare de muslimske samfund, men også religionen – herunder opfattelsen af profeten Muhammad.

Et helt kapitel er herefter helliget udviklingen i den såkaldte selvstændighedsperiode efter Anden Verdenskrig, med særligt fokus på socialistiske og feministiske fortolkninger af Muhammad og hans nærmeste – tolkninger, som har haft stor betydning for, hvordan Muhammad fremstilles i skoler og medier i den muslimske verden i dag.

Ikke få har benægtet, at Islam er en religion på linje med kristendommen, men derimod en politisk bevægelse. Denne problematik tager Jakob Skovgaard-Petersen også op i sin bog. Han undersøger også den mere politiske fortolkning af Muhammad, som islamister siden 1930'erne har gjort brug af, og særligt jihadisternes militære udlægning af Muhammad analyseres nærmere.

Et af de afsluttende kapitler tager fat på den nyere missionerende litteratur om Muhammad. Det drejer sig om både muslimske og kristne skrifter, men også direkte antimuslimske bøger, hvis portrætter af Muhammad er en moderne version af middelalderens forestillinger om det ondes inkarnation. Jakob Skovgaard-Petersen har dog også fundet indsigtfulde danske islam-historikere (fx Patricia Crone og Johannes Østrup), og det selvom de havde enten et kristeligt eller vesterlandsk udgangspunkt, behandlede de Islam og Muhammad med en faglig integritet.

Jakob Skovgaard-Petersen har derudover en grundig gennemgang af en række selv lærte stærkt Islamkritiske danske forfatteres værker (fx Lars Hedegaard og Mikael Jalving).

Jakob Skovgaard-Petersen giver ikke disse sidstnævnte kritikere ret meget medvind, om end han indrømmer: "Der findes jo faktisk truende islambaserede ideologier og voldelige bevægelser, og nogle indvandrere har normer, for eksempel for omgangen mellem kønnene eller vedrørende synet på homoseksualitet, som vi i dag opfatter som intolerante – også selv om vores egne kristne oldeforældre var helt på linje med dem."

Bogen har også nogle udmærket og uddybende kommentarer til udgivelsen af Salman Rushdies roman fra 1989 *De sataniske vers* og Muhammedkrisen i 2005-2006. I den forbindelse præsenteres også Kurt Westergaards vidt berømte eller berygtede tegning af Muhammad med bomben i turbanen.

Mens både Sira- og Hadith-litteraturen behandles fyldigt og kompetent i bogen, synes det anmelderen lidt tyndt med udlægningen af Koranen. En tolkning af den må desværre findes i andre bøger. Til forsvar for Jakob Skovgaard-Petersen taler, at Koranen eksplicit heller ikke er bogens tema, der netop understreger, at bogen ikke behandler islam som religion, men alene har fokus på, hvordan religionen Islam og Muhammeds liv er blevet forstået og fortolket op gennem århundrederne.

Men da man må formode, at hovedparten af bogens læsende publikum ikke er så velbevandret i Islam som forfatteren, ville en udlægning af centrale passager af Koranen nok have været en god støtte til at forstå de forskellige fortolkninger, som Muhammad gennem tiden har været genstand for.

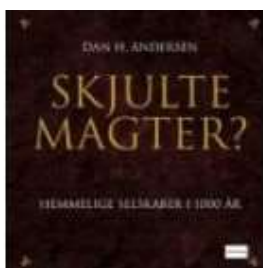
Bogen er godt formidlet, men har grundet sit tema rigtig mange arabiske ord, steder og navne, der af og til kan være svære at holde rede på. Men vil man sætte sig ind i Muhammads liv og virke, er det nok en nødvendig forudsætning, at man lærer de fleste ord at kende i denne sammenhæng.

Jakob Skovgaard-Petersen beskriver selv i Berlingske Weekend d. 6.11.2020, at et af formålene med at skrive denne bog var: "Vi kender ikke Muhammad så forfærdelig godt, men vi kender de historier om ham, som knæsættes. De historier bliver så pillet ved og skruet op eller ned og fordrejet, og derfor er alle kapitlerne i min bog nogens Muhammad, fordi det har han altid været. Selv de ældste kilder har noget, de vil med ham."

Med disse ord skal bogen varmt anbefales til videre studier. Den vil med garanti med tiden blive en dansk klassiker inden for Muhammadforskningen.

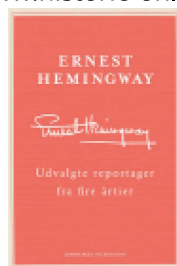
← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/fortidens-naervaer-historikeren-martin-a-hansen>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

SKJULTE MAGTER?

(<http://www.historie-online.dk/boger/skjulte-magter>)

HEMINGWAY: UDVALGTE REPORTAGER

(<http://www.historie-online.dk/boger/hemingway-udvalgte-reportager>)

NÅR STATEN ER FAR OG MOR

(<http://www.historie-online.dk/boger/naar-staten-er-far-og-mor>)

Nordjyske fortællinger

Nordjyllands Kystmuseum er gået sammen med Læsø Museum samt KaRe Podcast i det ambitiøse podcastprojekt "Genfortalt-Nordjylland".

(<http://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/nordjyske-fortaelinger>) (<http://www.historie->

Rundt om cyklen

Nyt emne i kildebanken hos HistorieLab